

Молдова: Інформація для осіб без громадянства та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають з України

European
Network on
Statelessness

Координаційний центр ЄМБ (Європейська мережа з питань безгромадянства): **Centrul de Drept al Avocatilor - Адвокатський центр (CDA)**

Останнє оновлення: 7 березня 2024

Ця інструкція надає інформацію по окремим країнам для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають від війни в Україні. Вона слугує джерелом інформації для тих, хто надає допомогу біженцям і постраждалим особам. Акцент зроблений на апатридах, та особах під ризиком безгромадянства, зокрема на особах без документів. Далі в тексті надаються посилання на загальну інформацію для біженців з України. Ми намагаємося регулярно оновлювати інформацію. Якщо ви володієте актуальною інформацією, будь ласка, напишіть нам на Ukraine.crisis@statelessness.eu. Джерелом наданої інформації є координаційний центр ЄМБ, якщо в тексті не вказано інакше.

1. СИТУАЦІЯ НА КОРДОНІ ТА ВИМОГИ ЩОДО В'ЇЗДУ

Є повідомлення, що деякі особи без громадянства без труднощів перетнули кордон з України до Молдови. Адвокатський центр (LCA), ACTED та INTERSOS присутні на пунктах перетину кордону, щоб надати допомогу, зокрема транспортування, захист, перевірку вразливості та консультування, в той час як інші НУО надають допомогу в центрах розміщення біженців.

Додаткову інформацію про розташування прикордонних переходів, кількість людей, які перетинають, та загальну ситуацію в Молдові для тих, хто тікає з України, див.: [Портал Оперативних Даних УВКБ ООН про Молдову](#) та [Українську Прикордонну Службу](#). Співробітники Frontex присутні на кордоні, забезпечуючи реєстрацію та перевірку документів відповідно до [угоди](#) між ЄС та Молдовою від 17 березня 2022 року.

Необхідні документи	<ul style="list-style-type: none">• <u>Дорослі</u>: закордонний паспорт (біометричний або небіометричний), національне посвідчення особи або внутрішній паспорт (у цьому випадку вони можуть перетнути кордон Молдови лише один раз)• <u>Діти</u>: паспорт (біометричний або небіометричний), свідоцтво про народження або довідка про факт народження, видана медичною установою, національне посвідчення особи або національний паспорт (в тому числі прострочений); діти без документів, діти з простроченими та зіпсованими документами можуть перетнути кордон після виконання формальностей відповідно до Закону 140/2013 щодо спеціального захисту дітей, які перебувають у ситуації ризику, та дітей, розлучених з батьками• <u>Особа без громадянства та під ризиком безгромадянства</u>: як зазначено вище, якщо вони мають такі документи; якщо ні, в'їзд буде дозволено з метою подачі заяви про надання притулку
В'їзд та реєстрація	<ul style="list-style-type: none">• <u>Особа, визнані особами без громадянства</u>: в'їзд в країну реєструється Прикордонною поліцією; вони можуть подати заяву про надання притулку• <u>Особа без документів</u>: в'їзд в країну реєструється прикордонною поліцією; вони можуть подати заяву на надання притулку або ж на статус особи без громадянства• <u>Особа, які мають міжнародний захист в Україні</u>: в'їзд в країну реєструється прикордонною поліцією; вони можуть просити притулку в Молдові

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Діти без супроводу дорослих</u>: дозволений в'їзд; прикордонна поліція зобов'язана повідомити та передати догляд за дитиною органу захисту дітей
Документи, що видаються	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Шукач притулку</u>: тимчасовий документ посвідчення особи, що поновлюється, терміном дії 30 днів • <u>Заявники на отримання статусу особи без громадянства</u>: тимчасовий документ, що посвідчує особу, який можна поновити, дійсний протягом 3 місяців
Статус в'їзду	Шукач притулку (у разі звернення з проханням про притулок); інший статус іноземця

2. СПОСОБИ ОТРИМАННЯ МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ

Особи без громадянства, особи під ризиком безгромадянства, та особи без документів можуть подати заяву на захист у Молдові, навіть якщо вони не мають документів. Молдова визнає статус особи без громадянства та міжнародний захист, наданий Україною. Молдова пропонує різні форми міжнародного захисту: статус біженця, гуманітарний захист, тимчасовий захист і політичний притулок. Відповідно до рішення Уряду від 18 січня 2023 року (оновленого 28 лютого 2024 року), тимчасовий захист був активований 1 березня 2023 року і діє до 1 березня 2025 року.

Тимчасовий захист надається особам без громадянства, яких українська влада визнала особами без громадянства, а також особам без громадянства, які користуються міжнародним захистом або еквівалентним національним захистом в Україні. Молдова не надає тимчасовий захист особам без громадянства, які мають дійсну посвідку на постійне проживання в Україні, а також особам без документів з України.

Нижче наведено шляхи захисту, доступні для осіб без громадянства та осіб під ризиком безгромадянства (див. Розділ 3 щодо статусу осіб без громадянства).

	Статус біженця	Гуманітарний захист	Тимчасовий захист
Що це означає?	Захист згідно з Конвенцією про статус біженців від 1951 р	Захист для тих, хто не підпадає під визначення у Конвенції 1951 р., але наражається на серйозний ризик за умови повернення назад	Тимчасовий захист для переміщених осіб з України, які мають на це право, відповідно до Директиви ЄС про тимчасовий захист та Рішення Ради ЄС
Чи можуть апатриди та/або особи без документів подати заяву?	Так	Так	<u>Особи без громадянства</u> : так, якщо вони мають на це право (тобто особи, визнані українськими органами влади особами без громадянства; бенефіціари міжнародного захисту або еквівалентного національного захисту в Україні та члени їхніх сімей, які не можуть безпечно повернутися в

			країну або регіон походження) <u>Особи без документів:</u> не можуть подавати заяву
Де подати заяву?	На кордоні, у відділку поліції, слідчому ізоляторі чи Бюро Міграції та Притулку	Так само, як і для статусу біженця	У Генеральній інспекції з питань імміграції .
Процедура та права	Анкета заявки, співбесіда, прийняття рішення протягом 6 місяців, юридична допомога від НУО, право на апеляцію; надається перекладач, тимчасове посвідчення особи на 30 днів, право на роботу, право на відвідування школи для дітей	Так само, як і для статусу біженця	Онлайн-заявка (попередня реєстрація), візит до міграційної служби для особистої співбесіди та збору біометричних даних (Генеральна інспекція з питань міграції), рішення в той же день, правова допомога від НУО, право на оскарження
Права після визнання	Залишившись в Молдові, отримуєте ID-карту на 5 років, проїзні документи за запитом на 2 роки, роботу, навчання, соціальне страхування, можливість сповідувати власну релігію й отримувати грошову допомогу	Залишившись в Молдові, отримуєте ID-карту на 3 років, проїзні документи за запитом на 1 рік, роботу, навчання, соціальне страхування, можливість сповідувати власну релігію й отримувати грошову допомогу	Перебування в Молдові протягом обмеженого періоду часу (до 1 березня 2025 року), право на працю, школу для дітей, житло (для соціально незахищених осіб), первинну та екстрену медичну допомогу, соціальну допомогу із зовнішніх джерел, соціальну допомогу сім'ям з дітьми

Більше інформації шукайте тут:

- [Юридичний центр адвокатів \(CDA\)](#)
- [Сторінка державної допомоги Україні](#)
- [Генеральна інспекція з питань міграції \(ГІПМ\)](#)
- [Молдова, Рішення про тимчасовий захист, 18 січня 2023 року](#)
- [UNHCR, Тимчасовий захист у Молдові](#)
- [Регіональний аналіз захисту УВКБ ООН № 2](#)
- [Регіональний план реагування УВКБ ООН у справах біженців \(січень-грудень 2023 р.\)](#)
- [Карітас Європа, Прийом біженців з України в Європі та отримані уроки](#)
- [Oxfam, "Далі на периферію": Регіональний звіт про ромські громади, переміщені внаслідок кризи в Україні \(вересень 2023 року\)](#)
- [Антидискримінаційний центр "Меморіал", Становище українських дітей в країнах Європи після 24 лютого 2022 року](#)
- KIND & Child Circle, [Інформація про дітей без супроводу дорослих, які втікають з України](#)

- Право на захист, [Хто такі особи без громадянства, які втекли з України після російського вторгнення 24 лютого 2022 року](#)

3. ВИЗНАЧЕННЯ БЕЗГРОМАДЯНСТВА ТА СТАТУСУ ЗАХИСТУ

Для апатридів важливо визначити як право на міжнародний захист, так і їх статус особи без громадянства. Необхідно розглянути кожне прохання та визначити обидва статуси, щоб, у разі потреби у міжнародному захисті, людина могла його отримати, навіть будучи особою без громадянства. Визнання статусу особи без громадянства має проходити одночасно, або після визначення статусу біженця, належно враховуючи пріоритет прохання про притулок та принцип конфіденційності для біженців в процедурі визнання особою без громадянства. Більше інформації шукайте тут: [Коротке зібрання інформації ЄМБ щодо визначення безгромадянства та захисту в Європі](#).

В Молдові існує спеціальна процедура визнання особою без громадянства і статусу захисту осіб без громадянства. Процедура узагальнена у таблиці нижче. Більше інформації шукайте тут: [ЄМБ Індекс безгромадянства Молдови](#).

	Статус безгромадянства
Що це означає?	Захист відповідно до Конвенції про статус апатридів 1954 року
Чи можуть апатриди та/або особи без документів подати заяву?	Так
Де подати заяву?	У Бюро міграції та притулку (без обмежень у часі); заявки не можна подавати на кордоні
Процедура та права	Офіційна особиста, усна або письмова заява, співбесіда, рішення протягом 6 місяців (може бути продовжено до 12 місяців), правова допомога НУО, право перебувати в Молдові протягом усього процесу розгляду заяви, право на апеляцію, надання перекладача, тимчасовий документ, що посвідчує особу, право на роботу, житло (хоча на практиці соціальне житло не надається), право на соціальне забезпечення, якщо працює
Права після визнання	Постійне проживання, права на рівні з громадянами (проїзний документ, возз'єднання сім'ї, робота, початкова, середня та вища освіта, соціальне забезпечення, охорона здоров'я і тощо)

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ ДО ТРЕТІХ КРАЇН

Особи, які звертаються за міжнародним захистом в Молдові, повинні [здати](#) свої документи, що посвідчують особу, в тому числі проїзні документи, тому вони не можуть залишати територію Молдови під час процесу розгляду заяви. Люди з паспортом можуть [в'їхати в Румунію з Молдови](#). Люди без дійсного паспорта можуть в'їхати в Румунію, попросивши притулок.

5. ІНША ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Станом на 2024 рік 1 360 000 біженців з України в'їхали до Молдови і понад 30 000 звернулися за захистом (дані Прикордонної поліції). За підтримки УВКБ ООН, Міжнародної організації з міграції, Уряду Молдови та неурядових організацій були створені [механізми екстреної грошової допомоги](#). Станом на

вересень 2023 року грошову допомогу отримувалася 79 821 особою. УВКБ ООН та ЮНІСЕФ створили 10 "Блакитні точки" у Молдові, до яких станом на вересень 2023 року звернулися 10 134 особи.

Надходять [повідомлення](#) про дискримінацію ромів, які вказують на те, що влада Молдови розміщує ромів окремо від інших осіб, які тікають від війни в Україні, і відмовляє їм у розміщенні в державних приміщеннях. Інші [повідомлення](#) вказують на те, що роми стикаються з дискримінацією при доступі до інших послуг та гуманітарної допомоги.

6. ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ АПАТРИДАМ

<p>Centrul de Drept al Avocatilor - Адвокатський центр (CDA) https://cda.md/ Гаряча лінія з питань безгромадянства: +37369906400 Гаряча лінія з питань притулку: +37368828180 Інформаційна сторінка для українців: КОРОТКИЙ ДОВІДНИК ДЛЯ БІЖЕНЦІВ/ОК ІЗ УКРАЇНИ У МОЛДОВІ - CDA</p>	<p>УВКБ ООН - Молдова https://www.unhcr.org/md/mdachhr@unhcr.org Зелена лінія (безкоштовна гаряча лінія): +37380080011</p>
<p>Сторінка державної допомоги українцям https://dopomoga.gov.md/index.php Гаряча лінія міграційного агентства (з Молдови): +3780001527 Гаряча лінія міграційного агентства (з України): +37322820007</p>	<p>Веб-сторінка урядового притулку для українців http://bma.gov.md/ro/content/%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE Гаряча лінія: +37380001527 Група Фейсбук: https://www.facebook.com/groups/347615063908402 Детальніше українською мовою про державний Telegram-канал: https://t.me/prima_sursa_md/24</p>
<p>Національна рада з гарантованої державою правової допомоги, партнер Управління з питань міграції та притулку (+37322) 496 953, 496 339, 310065 ot_chisinau@cnaigs.md http://www.cnaigs.md/ro</p>	

Лондон, Велика Британія
Медіа: +44 7522 525673
info@statelessness.eu
www.statelessness.eu

Європейська мережа з питань безгромадянства є благодійною організацією, зареєстрованою в Англії. Реєстраційний номер благодійної організації: 1158414.